

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 12 (107)

АВГІСБУРГ, 1. КВІТНЯ 1947

РІК III

Світові проблеми і наш провінціалізм

Живемо у добу світової політики. Ми-нув той час, коли англійці могли казати: „Це справи закордонні, і тому вони нас не торкаються“. Минули часи, коли Сполучені Штати Америки могли ізолюватися від європейських справ, бо, мовляв, „старий світ“ мусить сам собі дати раду з своїми господарськими і політичними справами. Друга світова війна показала, що ні одна держава не може втекти від світової політики в свій загумінок, у свій вузький провінціалізм. Данія, Голландія, Бельгія, Югославія і інші малі європейські держави всяким способом намагалися бути нейтральними в боротьбі держав-великанів. Але це їм не вдалося, востан хуртовина і їх захопила.

І наша Україна стоїть в орбіті світової політики не з учорашнього дня. На жаль, наші люди, часто й ті, що мусили б свою проблему студіювати основно і розуміти її в світовому мірлі (маю на увазі журналістів і політиків), обмежуються загальними фразами, без фактичного змісту. Наслідки: ми не вміємо знайти в світі сил, для нас прихильних, і попадаємо в такі „орієнтації“, що потім доводиться довго чухати потилицю.

Відомий шведський соціолог Челлен писав ще перед Першою світовою війною, що українська проблема належить до справ світової політики. Відомий англійський професор-славист Сігон Вотсон доказував, що українська проблема була однією з причин Першої світової війни. Вагу української господарської і політичної проблеми розумів добре Ленін, коли ще до Першої світової війни спеціально вивчав українську справу. Російський царат, що 1914 року йшов „визволяти під'яремну Русь“ (Галичину, Буковину, Закарпаття), теж знав, чого хотів: йому треба було знищити загрозу „мазепинства“ окупацією всіх українських земель.

Природні багатства України і праця її населення були за царату і тепер є головним фондом для прохарчування цілої Російської держави і для постачання сировини російській промисловості. Цим у першу чергу пояснюється прямування рішальних чинників зробити з України „географічне поняття“, саму назву, „без національно-політичного змісту“.

Теж і Гітлер прямував до опанування України. 1934 року його міністер Гугенберг на Лондонській економічній конференції домагався для Німеччини України як області колоніальної. Нераз Гітлер у своїх промовах заявляв цинічно: „Коли б я мав Україну...“

Чи знали ці факти ті, що думали, що Гітлер і Муссоліні „нам нічого злого не зробили?“ (Донцов) Чи знали про напям політики на Сході ті, що кликали нас до „З'єднаних Держав Сходу Європи?“ (Панейко). Чи розуміли, куди вони йдуть, ті, що доказували, що на Сході є „прецінь Українська держава, хоч і в відмінних формах?“ Чи ті, що вважали тільки Польщу за єдиного і найстрашнішого ворога, розуміли, що навіть у напів конституційній Польщі українці мали безмежно більше можливостей для розвитку, ніж у державі, де „вільно дихає чоловік?“

Неприсмо і тяжко про це писати, але треба. Мала річка Збруч розділяла до 1939 року Україну Східно від Західної. Проте, інтерес і відомості про життя за „залізною завісою“ бували деколи більші і повніші де-небудь між українськими емігрантами в Парижі або в Празі, ніж у Львові.

Чи минув цей провінціалізм? Зовсім ні. Він живе і процвітає ще й досі в наших таборах. І, на жаль, ним грішать більше західні українці. Ще й досі на адресу „східняків“ почує образливі слова — „большевик“, „комсомолец“ і т. д. Нема охоти зрозуміти душу тих людей, що пробули десятки років під відомим режимом і все ж зберегли своє національне обличчя. Це трактування

східняків“ викликало відому реакцію на переселенському з'їзді в Мюнхені. Події в Гановері мають у своїй основі теж провінціальний патріотизм. І коли ця загумінковість випливає з таборів з атмосферою вареної каші в пресу і робить із „перемоги“ біля повного корита „світову проблему“, то круг провінціалізму дійсно „блискуче“ замикається.

Час уже б зрозуміти: нема тепер „збручанського кордону“ нема вже „краю“, є одна українська земля і один український народ від Карпат і до Кавказу. Тому треба засипати „Збруч“ і серед українських скитальців і не творити нових „політичних Збручів“ поміж українцями. Станьмо справді соборниками! (не тільки на словах). Зрозуміймо наше місце в світі, роздумуймо над світовими проблемами, яких частину творить українська справа. Тоді нам буде ясно, що не все так „просто“ вирішувється, як це собі дехто уявляє і пропагує.

Мусимо позбутися свого провінціалізму! Щоб приготувати шлях для нашого справжнього визволення, треба нам думати не тільки в мірлі європейським, але мислити в континентах.

МЕК НАРНИ ПРО НІМЕЧЧИНУ

Ген. Мек Нарни, бувший губернатор американської зони в Німеччині, заявив, що Німеччину можуть захопити комуністи, якщо Америка не дасть німцям основної допомоги. Мек Нарни не вірить у відновлення нацизму, але він невдоволений поширенням комунізму в американській зоні. Полковник Ейстер зазначив, що американський конгрес має ключ від того, чи стане Західна Німеччина землею, контролюваною комуністами, чи ні.

КОННЕЛИ ПРО ГРЕЦІЮ

Визначний член комісії закордонних справ в американському сенаті Коннеллі заявив після промови Трумена:

„Злучені Держави сильно заінтересовані забезпеченням демократичного ладу в Греції. Якщо Америка не дасть ніякої допомоги Греції, то встає можливість, що на цю країну нападуть комуністи, і вільний, конституційний уряд буде повалений“.

АНГЛІСЦЬ ПРО АМЕРИКУ

Вайкавнт Сесіл Челвуд, 83-літній англійський політик, що був головою Ліги Націй перед Другою світовою війною, заявив про політику Америки після відомої промови Трумена в амер. конгресі:

„З'єдинені Держави справді миролюбні. І найзавзятіший противник американців не має права сказати, що Америка агресивна“. Про Росію він сказав: „Росія веде політику розширення в Південно-східній Європі...“

ФРАНЦІЯ І ЛЕТУНСТВО

Французький президент Оріоль у промові до своїх земляків у Мюре сказав, що Франції потрібне сильне летунство для безпеки державної незалежності.

Пропозиція президента США Трумена для допомоги Греції обговорювана головними лідерами. На фото: держ. секретар Ачісон, секр. Петерсон, сенатор Вандерберг, секр. Форрестел, і сенатор Коннеллі

Москва і атомова бомба

Советський посол у Вашингтоні Громико відкинув плян американського представника Бернарда Баруха щодо контролю атомової енергії взагалі. Москва уважає, що контролювати атомову енергію треба в З'єдинених Державах Америки і в Канаді, де виробляються атомові бомби. Коли ж американці хотять контролювати розвиток атомової енергії в СССР, то Москва заявляє, що це було б порушенням державної суверенності.

„Манчестер Гардіен“ пише, що СССР не має тепер реального інтересу до контролю атомової енергії з двох причин: „Російські володарі можуть вірити, що за допомогою німецьких учених) вони стоять так близько до успіху в виробі атомової бомби, що вони нічого не виграють через Барухів плян. Або вони мабуть через незнання і самообман самі себе переконали, що бомба не така небезпечна як воно здається“ (М. Г. 13. 3. 47).

Америка і Близький Схід

Вашингтон. — Ейчсон, заступник мін. закордонних справ Америки, в дебати перед закордонно-політичною комісією палати репрезентантів заявив, що Труменів плян для Греції і Туреччини має допомогти цим країнам противитися „зовнішньому тискові“. Він повідомив, що міністерство закордонних справ опублікує тайні документи, що пояснять потребу американської помочі. Ейчсон заявив, що прийняття Труменової програми необхідне, бо є небезпека, що Близький Схід попаде під контроль тотальних режимів. Основні його думки такі: поміч Греції й Туреччині не приведе до війни, а навпаки підсилить мир і демократію в світі. Протикомуністична політика в Греції і Туреччині не стоїть в суперечності до політики Америки в Китаї. В Китаї комуністи мають валикі частини країни в своїх руках і їх неможливо буде витиснути. Цього нема ні в Туреччині, ні в Греції й тому тут можна не допустити до влади комуністів. Америка не думає посилати війська в Грецію, а дає тільки матеріальну допомогу. Чи допомога має бути дана у формі позички, чи подарунку, мав би рішити президент. Республіканські сенатори поставили президентові Труменові питання, чи А-

мерика готова вступити проти СССР у війну, коли СССР буде противитися новій американській політиці на Близькому Сході. Думають, що президент дасть на це питання відповідь разом з відповіддю на багато інших питань при теперішній дебати в Конгресі.

ЗА З'ЄДИН. ДЕРЖАВИ ЄВРОПИ

Вашингтон. — В обох американських палатах внесли представники демократичної меншости резолюції з домаганням до Конгресу, щоб негайно створити в Європі з'єдинені держави. Таким способом Америка мала б показати конструктивну закордонну політику. Республіканська більшість ще не висловила своєї думки щодо цих пропозицій. На засіданні комітету Об'єднаної Європи 14. травня ц. р. в Лондоні буде говорити також В. Черчілл.

АНГЛО-СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ

Москва. — Британська делегація в Москві повідомила Вишинського, що вона готова вести переговори в справі ревізії союзного договору з 1924 року незалежно від теперішньої мирової конференції. Годовні питання — це продовження договору на 50 років і зміни, потрібні в зв'язку з постановами ОН.

ДРУГИЙ ПРОТЕСТ АНГЛІВ В УГОРЩИНІ

Лондон. — Англійське міністерство закордонних справ повідомило, що советському представникові в Будапешті генералу Свиридову була передана нота. В ній висловлюється погляд, що акція проти Ковача, провідника партії бідних селян була натиском на народом вибраний мадярський уряд. Нота домагається, так як і недавня американська, щоб дослідити положення в Угорщині усім великодержавам спільно. Тимчасом криза триває далі. Партія дрібних селян ще не стралила своєї більшості, однак після переговорів з лівим блоком вона звернулася до міністрів війни, фінансів і інформації, що їхні пляни будуть взяті в основу „трюхлітки“ для господарської відбудови країни.

ЖИТТЯ В ГРЕЦІЇ

Матеріальна поміч Греції з Америки ставить собі за завдання не тільки охоронити цю країну від комуністів, але також відродити грецьке народне господарство. Американці хочуть розвинути грецьке, сільське господарство, промисловість і сприяти електрифікації країни (водні сили). Американська господарська місія, що була в Греції, бачила там велику нужду серед селян і робітників і зазначає:

„В цей самий час, коли широко розповсюджена нужда, крамниці переповнені всякого роду товарами, і в ресторанах товпляться добре одягнені люди, що уживають доброї їжі і вина і живуть дуже вигідно, не вважаючи на бідність навколо них“.

КОМУНІСТИ В АВСТРАЛІЇ

Еббот, бувший австралійський міністер внутрішньої безпеки дав віомості комісії, що досліджує шпійонську діяльність в Австралії для виявлення експериментів з ракетовою бомбою. Еббот назвав декількох визначних людей, „що їх поведінка така, що їх можна підозрівати в роботі, яку виконував шпійонаж Заботіна в Канаді“.

ПОВСТАНСЬКИЙ БАТАЖОК

Менаген Бейгін, провідник жидівських терористів у Палестині, мав розмову з кореспондентом американської газети „Нью-Йорк Геральд Трибюн“. Англіїці призначили за голову Бейгіна 2.000 фунт. стерлінгів. Бейгін родом із Польщі, був перед війною адвокатом. Належав до сїонистичного руху. 1939 року Бейгін утік у Литву. З приходом советського війська він був заарештований і засуджений на 8 років тяжкої праці в Сибіру. 1943 року на основі договору з союзниками, Москва випустила на волю польських громадян. На цій підставі Бейгін вступив до польського війська в СССР і прибув у Палестину, де служив деякий час під англійською командою. Після демобілізації Бейгін став на чолі жидівських повстанців (Військова Організація) для боротьби проти англійців, щоб утворити незалежну жидівську державу в Палестині.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ

ДП пойдуть згідно з заявою міністра Гайдна в англійському парламенті на роботу в Бельгію. З того 15 тисяч з британської зони. Канадський уряд згодився на плян еміграції ДП, що мають рідню в Канаді. Це уможливить в'їзд кільком тисячам ДП з Німеччини і Австрії до Канади. Уряд Гватемали розглядає проект в'їзду 15.000 ДП, що мають бути поселені як хлібороби.

УСЬОГО СВІТУ

СССР І ГРЕЦІЯ

(Дена) У Вашингтоні були розглянені в комісії для закордонних справ тайні документи про відносини Греції до З'єдинених Держав Америки та до СССР в минулому і тепер. З цих документів видно вороже ставлення СССР до теперішнього грецького уряду.

ГРЕЦІЯ І СУСІДИ

(Дена). В однім із документів, поданих комісії закордонних справ у Вашингтоні, пишеться: „Представники З'єдинених Держав Америки прийшли до переконання, що все більш безсоромне ставлення північних сусідів Греції та ЕАМ (грецька комуністична організація) дає ясно зрозуміти, що Греція наслідком недостатньої допомоги від західних демократій упала б у їхні руки як спілий овоч“.

УРЯДОВА КРИЗА В БЕЛЬГІЇ

Брюссель. — Через незгоду між ліберальними і комуністичними міністрами, уряд соціаліста Гойсманна уступив. Регент принц Шарль доручив дотеперішньому соціалістичному міністрові Спааківі створити новий кабінет.

КОМПАРТІЯ В АМЕРИЦІ

Вашингтон. — Провідники американської комуністичної партії пробують всяким способом не допустити до заборони партії. Тепер саме засідає Конгрес для оголошення компартії поза законом. Зокрема міністер праці Швелленбах хоче комуністичну партію заборонити. Для агітації проти заборони комуністи зібрали 250.000 доларів і хочуть в цілій країні почати велику пропаганду.

ГАНДІ ПОСТИТЬ

Провідник Індії Ганді хоче почати голодівку аж до смерті, щоб примусити населення Індії до внутрішнього миру. Між індусами та магометанами в Індії відбувалися недавно сутички, і це дуже занепокоїло 78-літнього Ганді. Ганді вів увесь час політику „непротівлення“ супроти англійської влади.

Тепер, побачивши незгоду між населенням Індії, він заявив, що він краще вмере, щоб не бачити дня, коли правило не протівлення буде не додержане.

ПОХОРОН ЖЕРТВ АТОМІВ

Праця в фабриках атомової енергії вимагає жертв: люди умирають наслідком атомового вилучування. При похороні таких мерців виникає небезпека і для погребницького персоналу і для інших людей. Радіоактивні частини ширяться в повітрі і можуть знищити здоров'я живих людей або навіть привести до смерті.

ЛЮДОЇДСТВО

В а р ш а в а, 24. 3. На процесі німецьких командантів концентраційного табору в Освенцімі (Авшвіці) доказано, що в так званому „Гігієнічному інституті“ голодні в'язні варили і їли людське м'ясо. В двадцятім столітті людоїдство — не новина. В час голоду воно було поширене і в одній східній великодержаві, про що є немало доказів.

СССР І ТУРЕЧЧИНА

(Дена) У Вашингтоні стверджують, що ще нема ніякого зменшення напруження між СССР і Туреччиною і що Туреччина почуває себе в дуже тяжкім положенні супроти СССР.

АМЕРИКА ПОМАГАЄ ГРЕЦІЇ

Член американської палати репрезентантів, визначний республіканець Мерров, заявив, що Америка мусить допомогти Греції та Туреччині, щоб „задержати похід комунізму на захід“ („Манчестер Гардієн“).

ДИВНІ АРЕШТИ В СОВ. ЗОНІ

Берлін. — В советській зоні, як подає „Нос Цайтунг“, заарештовано шість членів католицької молоді, між ними чотири члени ЦДУ (християнсько-демократична унія). Це сталося без подання причин. Всі ці люди визначні діячі і зникли вони серед дуже загадкових обставин. Провід партії ЦДУ звернувся до поліції й дістав відповідь, що вона про місце перебування згаданих осіб нічого не знає. Однак, провід партії себе тішить надією, що заарештованих випустять, бо колись в Дрездені за подібних обставин на інтервенцію партії вже когось раз випустили.

ПОВСТАННЯ НА ФОРМОЗІ

Острів Формоза (Тайван) після 1945 року вернувся від Японії під китайську владу. 6 мільйонів китайців на Тайвані радісно привітали Злуку з Китаєм. Але скоро настало велике розчарування між тайванською людністю. За 45 років життя під японською владою тайванські китайці звикли до певного порядку цивілізованої держави. Тепер, під рідною китайською владою тайванці не чують себе добре. Харбарництво і непорядки в адміністрації так огірчили тайванців, що вони підняли повстання проти китайської влади. Вони порівнюють сувору, але енергійну і справедливу японську владу з недолугою владою китайською і заявляють: „Тайван для тайванців! Тайванці вимагають для себе самоуправи на своєму острові. Повстання тайванських китайців дало свої наслідки: губернатор Тайвану Чен-І проголосив, що китайський уряд дає тайванцям автономію.“

ВІЧЕ У ФІЛАДЕЛЬФІЇ

У Філадельфії недавно відбулося віче, на якому, між іншим, промовляв і голова Конгресового Комітету ред. Ст. Шумейко. Серед промовців були також і інші особи, що недавно прибули з Європи. В промовах закликалося, щоб американські українці виставляли афідавіти скитальцям і то не лише кривим, але й чужим особам. Промовці домагалися пожвавлення допомогою і зокрема збіркової акції. Чулися такі голоси, як „ми повинні зібрати на рік 1,000.000 доларів, коли хочемо щось позитивне осягнути... Це означає 2 долари жертви річно на кожного українця“.

СПЕКУЛЯНТИ ДИЯМАНТАМИ

В Сідні (Австралія) знайдено одного пасажиря, що прибув на пароплаві, діаманти в ціні на 16 мільйонів марок. 5 камінців знайдено в кишень старих штанів.

КОРОТКІ ВІСТКИ

★ Мехіко. — Президент Алеман заявив, що Мехіко готова прийняти з Європи науковців, що не можуть в своїй батьківщині продовжувати своєї дослідної праці.

★ Прага. — Чехословацький уряд, як заявив міністер Ян Масарик, обстоює теперішній польсько-німецький кордон. Він назвав цей кордон границею цілого слав'янського світа.

★ Лондон. — Англійський представник при союзницькій контрольній комісії в Угорщині подав советському представникові в Будапешті ноту з протестом проти советського натиску на угорський уряд, вибраний народом. Англія вимагає, щоб цю справу досліджував не сам СССР, але й представники Америки та Вел. Британії.

★ Єрусалим. — Англійська армія звеліла опублікувати в пресі і на вулицях зникми визначних жидівських терористів, в числі 18 осіб.

★ Париж. — Голова Уряду Віст-Намської республіки в Індокитаї Го-Чі-Мінг послав до французького уряду заяву, що Віст-Нам хоче забезпечити свою єдність і незалежність у французькій унії.

★ Токіо. — В квітні мають відбутися в Японії вибори до парламенту і до громадських рад.

★ Брюссель. — Новий бельгійський уряд під головуванням П. Г. Спаака має в собі 8 соціалістів, 9 членів християнсько-соціалістичної партії і 2 безпартійних. Комуністи не належать до уряду.

★ Лондон. — Грецький уряд збирає військо в області Піндус, щоб на весні почати наступ на повстанців.

★ Ессен. — Цими днями знищено в Ессені найбільшу гармату світа. У фабриках Крупа зроблено три таких гармат для походу проти СССР. Гармата має 80 сантиметрів калібру, довжина дула — 40 метрів, вага — 1300 тонн, вага стрільна — 7 тонн, дальноносіть — 55 кілометрів.

★ Монреаль. — Голова канадського уряду Меккензі Кінг має дати незабаром плян „найбільшої переселенської політики“ для допущення переселенців у Канаду.

★ Буенос Айрес. — З Парагваю доносять, що повстанці хотять атакувати парагвайську столицю з півночі і з півдня.

★ Американський посол у Варшаві, що тепер перебуває у Вашингтоні заявив, що він не повернеться назад у Варшаву.

★ „За короля і батьківщину“. Під таким гаслом працює в Югославії тайна радіо-висільня, що виступає проти Титового режиму.

★ На основі закону Президії Верховного Совету заборонені шлюби між советськими громадянами й чужинцями. Ніяких винятків не дозволяється.

★ Повний текст договорів в Ялті і Потсдамі буде в найближчих днях опублікований, як повідомило американське міністерство закордонних справ.

★ Відень. — На запрошення закордонних міністрів поїде в Москву австрійська делегація. В її складі є австрійський міністер закордонних справ Грубер.

3 Листів до редакції

ЧИ ЦЕ ЕТИЧНО?

Минуло року загостив до Регенсбурга д-р Л. Чикаленко з доповіддю: „Українська державність в роках 1917—1920“. Після доповіді мала відбутися дискусія, яка, однак, з уваги на театральну виставу, мусіла відпасти. На реферат д-ра Л. Чикаленка, місцевий НДОУЖ під патронатом гетьманців влаштував корреферат, на який не запрошено д-ра Л. Чикаленка, позбавивши його таким чином можливості відповідати на закиди ставлені йому корреферентом. Корреферат був спритно організований, бо як тільки корреферент ред. Крохмалюк закінчив контр-довідь, посилались як з рога обильності письмові запити, заздалегідь приготовані на замовлення, які виповниди увесь час, передбачений для цієї цілі. Таким чином дискусія була навмисно виключена. На запити відповідав не доповідач, як би повинно бути, бо він сам заявив, що на деякі питання він не в силі відповісти. На виручку йому приїхав з Авсбургу п. Євтимович, який з міною „спеца“ давав вияснення, перекидаючи історичні факти, тенденційно висвітлюючи період Центральної Ради та Директорії та прославляючи гетьманський період.

А. С-вський

Політичний огляд

Московська конференція

Міністри великодержав подали свої плани майбутнього державного ладу Німеччини. Маршалл іменем Америки пропонує зараз утворити тимчасовий уряд для Німеччини. За цим планом Німеччина мала б центральний уряд з обмеженими правами. Кожна область Німеччини могла б собою автономно правити. Тимчасовий уряд складався б з голів урядів поодиноких німецьких країн. Англійський план державного устрою для Німеччини передбачає республіканську форму правління. На чолі мав би бути президент. Законодавство належало б двом палатам. Для охорони конституції пропонується утворити Найвищий суд.

Молотов від ССР подав проект конституції для Німеччини за прикладом „Ваймарської республіки“ з року 1919. Проти цього проекту висловилися міністри Англії і Франції. При обговоренні господарських справ Французький міністер Бідо пошав домагаючись щодо Саарщини та Рурщини (вугільні райони). Бідо пропонує обмежити виробництво сталі в Німеччині на 7,5 мільйонів у рік.

Австрія

Московська конференція має вислухати представників в справі мирового договору з цією країною.

Франція і Індокитай

Повстання проти французької влади в Індокитаї ведеться з участю комуністів. Французька комуністична партія виступила проти посилення війська з Франції в Індокитай, загрожуючи в протиположному разі виступити з уряду.

Америка

Після промови през. Трумена в Конгресі в американській пресі та в політичному житті почався справжній наступ проти большевизму.

П. Брейден, у промові з приводу 75-ліття американського інституту металургії та гірництва заявив, що найбільша перешкода для людського поступу — це „фашисти чорні або червоні“.

П. Бентон в промові до спілки закордонної преси проголосив, що комуністична пропаганда в цілм світі веде „психологічну війну“ проти З'єдинених Держав Америки. Брейден і Бентон високі урядовці американського міністерства закордонних справ.

Парагвай

В південно-американській республіці Парагвай комуністи ведуть повстання проти уряду. Комуністи заявляють, що в їх руках знаходиться третина держави. На бік ко-

муністів перейшла частина армії. Президент Морініґо проголосив воєнний стан для цілої республіки. Є відомості, що уряд та повстанці ведуть між собою тайні переговори. В боях бере участь також летуство.

Аргентинські комуністи видали поклик піддержувати повстання проти през. Морініґа, якого вони називають реакціонером і фашистом.

Іменем частини армії, що бере участь у повстанні, заявив капітан Дорія: „Армія хоче відновити конституційні гарантії і повну свободу для всіх демократичних партій і для преси; ми хочемо негайно здійснити вільні вибори“.

Сила українства

Великий наш народ числом і різноманітний у своїх культурно- побутових та мовних особливостях. Таким він став в наслідок історичного розвитку, в наслідок неоднакової долі різних частин його. З огляду на це в окремих місцях нашого сумежжя з іншими народами є навіть такі частини, про які не можна сказати — українські вони чи ні (на межі з словаками, з білорусами). Говорячи про українськомолдавське сумежжя, проф. П. Бузук говорив якось навіть про асиміляційну здатність українців взагалі, бо ж він знав цілі села з українськими прізвищами, але з молдавською мовою й побутом. Таке буття українського народу в його стихійно-етнографічному стані. Це взагалі визначають закони кількісного співвідношення між народами та їх економічно-політичні взаємини. Що більша компактність поселення, то більша відірваність щодо впливу з боку іншого народу, і навпаки. Політично й економічно залежні маси винародовлюються, незалежні зміцнюються в своїй окремішності.

Так жив бездержавний український народ впродовж довгого часу. Та от у першій половині XIX ст. на український етнічний ґрунт упало зерно національного відродження, що проросло й дало пишний

цвіт національної свідомості. І наш народ після цього появив такі історичні факти, як діяльність кирило-методіївського братства на східних землях, як відродженські починання в 40-х роках на західних землях з гаслом „будьмо народом!“, як подвижницька діяльність в умовах різних заборон діячів другої половини XIX ст. або славного покоління діячів чверти XX в. (М. Грушевський, С. Єфремов, В. Винниченко, С. Пеглора й ін.), що підготували національно-визвольну боротьбу і створили були українську державу.

Ці факти були зовнішніми виявами того якісно нового, що появилось в етнічній масі українського народу, в добу його відродження. Це новий уже суспільно-психологічний чинник в його історичному житті, нова сила, що потужно охоплює одиниці. Це ж вона призвела до того, що навіть невиразні етнічні сумежжя дали таких діячів, як Костомаров (Вороніжчина), П. Куліш (Чернігівщина), М. Грушевський (Холмщина) чи й проф. П. Бузук, що вийшов із змолдаваного середовища.

*) Отже це ні в якому разі не виродження, як про цей період в історії українського народу казав Д. Донцов, і це, безперечно, якісний етап проти династичного принципу княжого періоду і станово-релігійних прагнень доби козацьких війн.

Ця сила причарувала навіть багатьох чужинців — І. Срезневського, польських „хлопоманів“, Марка Вовчка (хоч її походження не досить з'ясоване), М. Грінченкову, проф. Єфименко й ін. Її діяння межує не раз із явищами психологічного чуда, духового прозріння. Є. Чикаленко у своїх спогадах наводить такий цікавий факт, як раптове навернення перед тим байдужого до українства Леоніда Жебуньова. А скільки таких іменних і безіменних фактів можна навести з нашого часу! Хіба не це сталося з М. Скрипником, М. Хвильовим і іншими комуністами в советських умовах? Хіба не ця сила примусила П. Любченка чинити до останнього опір русифікаційним заходам московського націоналізму? Про один цікавий факт з його боротьби (уже після його загибелі) розповів на українській учительській конференції Затонський (подавав це рятуючи себе, як прояв „українського націоналізму“). Коли Москва наказала почати навчання російської мови в початкових школах уже з другої класи, Любченко на засіданні „раднаркому“ опирався цьому, відкладаючи цей початок „хоч на другу половину“ року. А як болуче переживають (як це нам відомо) заборону від 1933 р. української мови й культури свідомі одиниці на Пів. Кавказі, в Середній Азії й на Далекому Сході!

І московські націоналісти добре розуміють цю нову силу національного буття, — тим і вбачають у кожному свідомому українцеві, хоч би й неактивному, потенціального свого ворога. Цим пояснюється той, здавалося би, незрозумілий з першого разу факт, коли 1932/33 р. Постишев одним заходом, як сам про це в одному звіті сказав, викинув за межі України чи знищив 9 тисяч української інтелігенції, здебільшого вже советського виховання, цілком лояльних до советської влади людей.

А все це разом свідчить про те, що ми вже цілком стали народом, що ми серед народів світу виступаємо уже як окрема, усвідомлена всередині і назовні національна одиниця. При наявності цієї сили навіть фізичне розпорошення на-

В. ДЕРЖАВИН

НАШЕ КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО ЗА 1946 РІК

(Продовження)

Найімпозантнішою зовнішньо з усіх літературних подій 1946 року був вихід із друку книги поезій Ів. Багряного „Золотий Бумеранг“ (з підзаголовком — „Рештки загубленого, конфіскованого та знищеного, 1926—1946“, в-во „Прометей“, вступна стаття Б. Подоляка). Отже маємо перед собою — не зважаючи на зазначену в підзаголовку фрагментарність складу збірки — певний підсумок двадцятилітньої поетичної творчості визначного письменника й громадського діяча. Позитивна ідейно-агітаційна вага поезії І. Багряного так само не підлягає сумніву, як і громадська вага його ж таки загальновідомого автобіографічного листа, — хоч ми й не співчуваємо ні постійному в нього „опоетизуванню образу трудівника“ (а зокрема — фізичної праці), ні його хвильовистській, в основному, концепції „здобутків революції“. Проте, з артистичного погляду, розцінюємо вірші І. Багряного насамперед як драстичний негативний зразок того фатального занепаду поезії, як мистецтва

слова, і звиродніння літературного смаку, які неминуче відбуваються за консеквентно-тоталітарного режиму і аж ніяк не обмежуються тими колами, що тому режимові співчувають. Ми не вважаємо Маяковського за гідного естетичної уваги поета, отже й до аналогічних рис у поезії І. Багряного ставимось цілком негативно. А що ті спільні або споріднені (не варт заглиблюватись тут у відповідну аналізуючі для точнішого визначення) стилістичні риси — естрадна риторика, плякатна ефектовність, газетна актуальність, елементарність, пластичність — у поезії І. Багряного виразно домінують і визначають собою чи не ціле її літературне обличчя, то й жадного естетичного надбання для українського мистецтва слова ми в „Золотому бумерангу“ не вбачаємо. Навіть там, де автор спорадично підноситься до поетичної, а не публіцистичної дикиції (як от в уривках із поеми „Вандея“ і в циклі „З камери смертників“) — він відразу ж повертається до кричущої й рикаючої декламації, послі-

довно вульгаризованої фразистості та решти дешевих атракціонів „пролетарського“ літератур. цирку. Отже, коли Б. Подоляк твердить у вступній статті, що „книга І. Багряного є прямим запереченням так зв. „пролетарської поезії“, яка з примусу і партійного обов'язку „оспівувала“ пролетаріят“, — то ідейно це так, проте мова, форма, стиль — однакові; і та мова, форма, стиль не кращають від того, що застосовано їх тут до зовсім іншого ідейного змісту.

Все сказане вище про публіцистичну дикицію так само стосується й до віршованої продукції Леоніда Полтави (збірка „За мурами Берліну“, накладом І. Манила), хіба що за винятком безпосереднього впливу маяковщини. Його ж таки вірш „Пані Герта“ (в 1-му збірнику МУР) доводить цілковиту здатність автору не лише до описової поезії (прегарний образ німецького міського пейзажу та інтер'юру), а й до досконалої композиції поетичного твору, з класичним наростанням і узагальненням „етосу“ наприкінці:

Все, як було за зчовганням пороги,
до чого рід її від давна зник:
є клопоть неба, сірого й слизького,
шпилем зухвалим прип'ятий навік.

є брук завулків, туго перетертий,
і сивих башт вугласта довга тіль,
і данина одвічний гості смерті —
кладовище з десятком поколінь.

Здавалося б, такі артистичні досягнення до чогось зобов'язують. Дарма! — автор воліє постачати газетам римовану халтуру на „актуальної“ теми.

Юрій Буряківець (збірка „Слово про Україну“, Авгсбург, 1946) намагається абиякою ціною стилістично поновити та заактуалізувати традиційні форми нашої наспівної поезії. Надзвичайна тяжкість цього невдячного завдання, подесатерена браком поетичної культури в самого автора, призводить у нього раз-у-раз до найпримітивніших провалів, подеколи гостро комічних, як от уже на першій сторінці тексту:

І їм, втікачам, недалеко до бору,
що схожий здаля на похмурі казарми
За ними машин рокотили мотори,
де повно сиділо суворих жандармів.

Чи вдасться авторові випрацювати собі саме одим шляхом власне літературне обличчя — дуже сумнівна річ, хоч його прагнення вийти поза межі банального перестіву є очевидним, а деякі ліричні мініатюри можна оцінити позитивно (напр. „Калина“).

(Далі буде)

шого народу ще не означає його знищення. Адже ми можемо тепер уже відзначити національну солідарність українців у світовому масштабі! І в цьому розумінні не такі, може, показові факти з національно-свідомого життя українців у місцях масового їх скупчення в Америці, як різні дрібні факти. З цих фактів можна відзначити, наприклад, допомогли акцію українців у Шанхаї (Китай), що збирають гроші на користь українських утікачів у Зах. Європі, або заклик до братів-українців з Півн. Родезії (Африка), з Палестини, з Індії тощо.

А який знаменний факт — діяльність п. І. Падучака в Парагваї, що з любови до свого народу „взяв такий хрест на свої старі плечі, щоб допомогти нашим скитальцям” у переселенні їх до тієї країни!

Це наша сила, і її ми повинні на всякому місці й у всякий час плекати далі. Звідси логічно випливає потреба організаційного об'єднання українців усього світу, незалежно від релігійних і партійних поглядів, а також поживлення національної освідомленості праці через школу, пресу, театр тощо. Ми ж бо й надалі хочемо народом бути! **В. Св.**

Українські політичні сили на початку революції 1917 року

з нової книги „Підстави нашого відродження”

Український рух після вибуху революції відразу наразився на великі труднощі через загальну слабкість та невідповідність українських сил.

Перед революцією на Україні були тільки дві українські політичні організації: Українська Соц.-Демократична Робітнича Партія УСДРП і товариство Українських Поступовців ТУП, що об'єднувало поміркованіші елементи української інтелігенції. Були поодинокі групи соц.-рев. напрямку, але Партія Укр. Соціалістів-Революціонерів утворилася аж в березні 1917 року.

Про стан цих організацій перед вибухом революції писав Д. Антонович, один із основників Революційної Української Партії і активний член Української Центральної Ради:

„Коли після революції 1905 р. прийшла майже десятилітня реакція, царський уряд завдав дуже тяжкі удари всім крайнім лівим, революційним і соціалістичним організаціям. Одних вислали, другі самі мусили емігрувати, треті відійшли від революційної праці, почувавши, що хвиля революції йде на спад, в кожному разі з розкинутих по всій Україні в 1905 р. революційних гуртків, організацій, комітетів залишилися самі недобитки і ті поховалися по цілинах в атмосфері, перенасиченій провокаторами та шпигунами. Соц.-демократи навіть не мали Центрального Комітету, і організації цієї досить сильно колились розвиненої партії власне в часі війни ниділи, погубивши зв'язки одна з другою, без загального провладу. Але по різних фабриках, поховавшись і майже нічим себе не виявляючи, жевріли останні зв'язки старих робітничих організацій”.

І далі про ТУП: „Тяжко в коротких словах накреслити фізіономію ТУП-а. Це була розгалужена на Україні і в Петербурзі організація української інтелігенції. Це був цвіт нації. Це були люди чесні, ідейні, шляхетні. Це були люди, з якими дуже приємно було мати персональні справи. Але організація цих людей була зовсім відірвана від селянських та робітничих мас і не мала з ними спільної мови. Це була організація добра просвітництва для мирного часу, але зовсім безпомічна і невідповідна політична; ця велика організація і одного чоловіка не могла виставити як бесідника на віче, на вулицю, де був гарячковий, попит на бесідників, на агітаторів. Промовляти на вулиці, це для них була нестерпна демагогія. Щоб роз'яснити, що собою уявляє ТУП, найкраще прочитати п'ять досі видрукованих книжок спогадів Є. Чикаленка і три томів спогадів О. Лотоцького, цих найкращих представників своєї ор-

ганізації, цих заслужених, відалих Україні людей, яких не можна не поважати. Але вчитуючись і вивисуючись з їхніх книг іх програму, якій вони присвятили все своє життя, не можна не признати, що це найтрагічніші книги української літератури” (Львів — „Діло” з 27. березня 1937).

Деякі несоціалістичні українські групи незабаром, під впливом революції, прийняли до своїх програм соціалістичні домагання й навіть перейменували себе на соціалістичні. Так влітку 1917 р. Товариство Українських Поступовців переіменувується на „Партію Українських Соціалістів-Федералістів”, а члени колишньої націоналістичної Української Народної Партії утворюють свою організацію під назвою „Українська Партія Самостійників-Соціалістів”. Але звичайно це не могло змінити попереднього характеру цих партій. Д. Антонович в своїх спогадах пише, що коли після вибуху революції у Києві організувалася Українська Центральна Рада, то зараз же після перших установчих зборів „Є. Чикаленко і всі інші відпоручники ТУП-а, почувавши відразу до „демагогії”, перестали ходити на зібрання Центральної Ради; хоч ТУП-ові уділено в Ц. Раді п'ять місць, але він їх зовсім не використовував, так що в Ц. Раді його не було аж до Національного Конгресу”^{*)}.

Само собою, люди, що, крім своїх поміркованих поглядів, ще й узагалі не мали нахилу до політики й цуралися політичних виступів перед ширшою масою, не могли зайняти провідного становища в час революції. Вплив несоціалістичних українських партій в порівнянні з партіями соціалістичними був дійсно дуже незначний в народніх масах.

Не дивно, що в таких умовах провідна роль українських соціалістів стала історичною необхідністю. Не слід забувати, що революція 1917 р. — це був рух у першу чергу суспільно-політичний, що по ці-

лій колишній Російській імперії намагався встановити новий, республіканський режим замість царського. Національно українські маси почали активізуватися лише по волі й то головню під впливом діяльності Центральної Ради. Правда, вже з перших днів революції революційний рух на Україні, під час різних маніфестацій, почав набирати забарвлення національного, українського, але не вважаючи на це, момент соціальної вєсь час грав величезну, рішальну роль в настроях українських мас. Гасла „земля й воля”, „демократична республіка”, „вєсь влада народові” панували над всіми іншими. З кличчями не демократичними й несоціалістичними не можна було показатись між люди.

Нічого дивного, що за таких обставин ні одна українська несоціалістична партія не могла виконати тої конструктивно-освідомлюючої загально-національної праці, яку виконали партії соціалістичні. При могутній пропаганді, яку провадили на Україні російські соціалістичні партії всіх напрямків, з українських партій лише українські

соціалісти могли успішно боротися проти російських впливів на українські маси. Наприклад, перед революцією російські соц.-революціонери та соц.-демократи (як меншевики, так і більшовики) мали великий вплив серед українського селянства та робітництва, але вже в листопаді 1917 р., при виборах до Всеросійських Установчих Зборів, бдюок українських соц.-демократів і соц.-революціонерів, разом з Селянською Спілкою, дістав по цілій Україні коло трьох четвертин голосів, а в грудні того ж року, при виборах до Українських Установчих Зборів, по тих районах України, де ці вибори відбулися, за українські списки подано коло 90% всіх голосів. Також масові повстання в 1919 році й пізніше, як відомо, провадилися переважно під проводом українських соціалістів. Сам тодішній командуючий більшовицькою армією на Україні, Антонов-Овєєнко, в своїх споминах стверджує, що масові повстання на Україні в першій половині 1919 р. були ділом не тих чи інших військових організацій, а головню справою українських соціалістичних партій. **І. МАЗЕПА**

Америка і ДП

В Америці недавно повстав „Комітет Громадян в справі Скитальців”. До цього Комітету належать по 10 представників від католицького, православного, протестантського та жидівського світу, а також по одному представнику від національних груп, що зацікавлені в справах скитальців.

Головою Комітету є ректор правничого факультету пенсільванського університету Ерл Геррісон, бувший голова імміграційної служби в ЗДПА та представник Америки в Міжнароднім Комітеті для справ збігців. До Комітету належать також пані Елеонора Рузвелт, ген. Дж. Донован (шеф Офісу стратегічної служби), В. Грін, голова Американської Федерації Праці, Ф. Муррей, голова Конгресу індустріальних організацій, Г. Лімен, бувший голова УНРРА — та інші.

Принципові положення праці Комітету такі: В Європі перебуває до 850.000 скитальців, в тому числі половина жінок і дітей. Дітей до 17 років є до 150.000. Цим скитальцям треба дати нагоду розпочати нормальне життя.

На підставі американських імміграційних законів до ЗДПА щороку може прибувати 154.000 нових іммігрантів. 52% місць належать тут Англії і Ірландії. Як бачимо, менше як половина місць лишається для представників всіх інших країн світу. На деякі держави припадає мізерне число місць. На Польщу, наприклад, лише — 6.000, на такі країни, як Латвія, Естонія по 150—200 осіб на рік тощо.

Однак такі країни, як Англія та Ірландія не дають повної квоти іммігрантів, творяться „ощадності”, але вони пропадають.

Голова Комітету Е. Геррісон по ґрунтовних студіях проблеми скитальців та вважаючи на обставини американських країн, прийшов до висновку, що ЗДПА можуть прийняти до 400.000 скитальців, що ще залишаються в Німеччині, Австрії, Італії та інших країнах. Комітет пропонує, щоб Конгрес ухвалив надзвичайний імміграційний закон, на підставі якого Америка могла б понад існуючі квоти приймати по 100.000 іммігрантів впродовж чоти-

рьох літ. Коли Америка зробить цей крок, то на думку Комітету, і інші країни підуть її слідами, і проблема скитальців буде розв'язана.

САМОДОПОМОГОВА АКЦІЯ КОЛИШНІХ ДП В АМЕРИЦІ

Як інформує „Америка”, до нью-йоркської пристані щотижня приходить тепер один з чотирьох бувших військових транспортних кораблів, що привозять нових іммігрантів. Серед них є багато й українців. По роках розбитих мрій і надій, по шості роках війни і двох роках скитальщини нові іммігранти потребують спочинку, братнього привітання та опіки. Це вони тут знаходять, але, навчені гірким досвідом, одразу беруться до справи організації самопомогі.

Недавно в Нью-Йорку відбулися ширші організаційні збори найновішої української еміграції в Америці. Наради відкрила пані Хомина, представниця „Об'єднання Українських Жінок на Еміграції” в Європі. З промовою виступав також артист-малар П. Андрусів, що також недавно прибув до Америки. На вічі ухвалено утворити власну організацію та ввійти в зв'язки з усіма організаціями старої еміграції і вести акцію самопомогі. Ширші організаційні збори нової еміграції мали відбутися 16. лютого цього року.

ВІСТКИ З БРАЗИЛІ

В житті українців в Бразилії в останніх часах настала деяка полєкша. Особливо рухливим життям відзначаються куритибські українці. Впродовж 1946 року з ініціати-ви Українського Допомогового Комітету тут відбулася низка товариських сходів, вечорниць, концертів, на яких знову загомоніла українська мова та залунала українська пісня.

Місцеві українці надіються, що з часом їм таки вдасться відновити українське життя, і до цього вони пильно готуються. Довгі роки лихоліття ідейно об'єднали українських громадян в Бразилії, що приступають до праці спільною і організованим фронтом.

^{*)} В. Липинський в своїй книзі „Листи до братів-хліборобів” нарікає на українських соціалістів, ніби вони не пускали представників правих українських груп до Центральної Ради і взагалі ставилися до них вороже. З наведених слів Антоновича видно, що праві українські діячі самі уникали активної участі в тодішньому житті. Але само собою, українські соціалісти не могли не виступати проти правих українських груп в тих випадках, коли вони своєю консервативною політикою, зокрема в справах суспільно-господарських реформ, фактично гальмували боротьбу з поширенням більшовицьких впливів на Україні.

Праві групи не бачили, що самими національними кличами не можна у нас повести народні маси на боротьбу, не розуміли, що, крім кличів національних, потрібна певна соціальна програма для задоволення господарських інтересів широких мас народу.

Парагвай

В останньому часі серед нашого громадянства на еміграції замінити деяке хвилювання і неспокій за свою дальшу долю. Починається жива акція за прискорену еміграцію з Німеччини. І це було б добре, якби деяка частина громадянства не попадала водночас у скрайність, своїм хвилюванням не зраджувала інших. Тепер не почуєте іншої розмови, крім розмови про афідавіти, Бельгію, Канаду, США, Аргентину, а навіть про... Парагвай. Це не було б ще шкідливо, коли б люди не забували, що ми маємо свої українські організації, маємо ЦПУЕ, Центральну Переселенську Управу, що всі переселенські справи полагоджуються за їх посередництвом, чи за їхніми вказівками; тимчасом багато наших громадян, на власну руку „нав'язує” контакт з чужими переселенськими осередками, або з чужими, чи з своїми агентами, нікому ближче невідомими, щоб швидше виїхати із тих „Діпівських таборів” у вільний світ. І це явище крайнє шкідливе. Організоване громадянство повинно й організовано полагоджувати всі свої громадські справи, а тим паче таку важливу, якою є справа нашого переселення.

У деяких таборах, як маємо відомості, людей опанувала просто якась еміграційна „гарячка”, а зокрема „гарячка” виїзду до... Парагваю. Хтось розсилає навіть листи з Парагваю, друкувавши на циклостиллі в... Женеві, надруковуючи доброго імени нашого земляка з Парагваю, п. І. Падучка, щоб заманити туди якнайбільше осіб.

Один такий лист з Женеві з'явився навіть на сторінках нашої преси. Шкода лише, що без коментарів Центральної Переселенської Управи.

З того приводу хочемо подати коротку інформацію про Парагвай, на основі якої читачі самі вироблять собі погляд про можливість нашого переселення до Парагваю.

Територія і населення

Парагвай — це країна, що лежить в середині Південної Америки. Від півночі і сходу межує з Бразилією, від півдня і частинно від сходу — з Аргентиною; на заході з Болівією. Ріка Парагвай ділить край, подібно як у нас Дніпро, на дві частини: східню — „орієнталь” і західню — „чако”. Площа краю: 404.444 км. Населення за статистикою з 1938 р., було 942.000 — тепер нараховують коло 1 міль. Расовий склад різний — переважно індіанці та метиси. На 1 км. кв. припадає 2,5 мешканця.

Підсоння (клімат)

Підсоння Парагваю — субтропічне, тобто гаряче й сухе, в холодній порі (зими в нашому розумінні там нема) падають дощі, опади вагаються середньо в різних частинах краю від 500—1500 мм. і вище. Зимою температура ніколи не спадає нижче нуля. Місцевості, положення низько, малорілля, але назагал малярії в Парагваї нема.

Мова і державна форма влади

Парагвай має дві мови: еспанську і місцеву індіанську. Державна форма: від 1811 р. республіка. Парагвай має конституційну демократичну форму правління. Парламент складається з 38 послів. Президент вибирають на 5 літ. Однак останній президент Морініго править державою, зневажаючи всі конституційні порядки. Край поділений на 14 департаментів. Столиця: місто Асунсіон (172.000 населення), немає ще водогону. Асунсіон також головна річна пристань в Парагваї, віддалена на 1.600 км. від моря.

Комунікація

Головні комунікаційні лінії в Парагваї є ріки: Парагвай і Парана. Залізниць дуже мало, заледви 1.500 км., тобто на 1.000 мешканців припадає всього 1 км. Битих шляхів, шосе, взагалі в Парагваї нема.

Гроші і фінанси.

Грошова одиниця тепер т. зв. гварана, а до останньої війни була еспанська песета. Курс на основі англійського фунта стерлінгів; 1 фунт ст. — 12,3 гварані. У цілому краї маємо всього два місцевих і три закордонних банки. Бюджет за 1943 р. становив 20.000.000 гваран, з чого половина бюджетових витратків — це видатки на військо й поліцію.

Освіта й шкільництво

Загальна освіта населення дуже примітивна. 80% населення неписьменних. Навчання в народних школах безплатне, але цих шкіл небагато. Статистика за 1943 р. виказує, що до народних шкіл ходило 139.000 дітей. Є також і середні та вищі школи, але вони слабо розбудовані.

Господарство

Господарство в Парагваї дуже ще примітивне й слабо розвинене. Люди скуп-

чені здебільша коло міст і над берегами рік, зокрема над ріками Парагвай і Парана. Для прикладу, як розвинене сільське господарство, вистачить згадати, що городину для столиці ще й досі мусять імпортувати із-за кордону. Південні краї Америки, а зокрема Парагвай, Уругвай та інші, за виїмком Аргентини, є господарсько найвідсталіші.

Більшість людей живе бідно й примітивно; в глиняних хатах, з дуже примітивними меблями, ніяких домашніх речей, ніякої вигоди, комфорту, електрики, нема. Міста розбудовані трохи краще, видно навіть хмародери, але столиця... не має ще й досі водогону.

Основні види господарства

а) Рільництво, ліси, годівля худоби.

Рільництво почало розвиватися щойно тоді, коли проголошено самостійність Парагваю, тобто з 1811 р. Головний продукт Парагваю — танин, що його видобувають з цінного дерева „квебрихо”. Танин уживається як гарбон у виправі шкір. Продукція танину доходить до 50.000 тонн річно. Другий дуже важливий продукт є т. зв. „черва мате” (під чаю), що частинно росте дико, в під-

зворотникових лісах, частинно вирощують на плантаціях.

Найбільш поширене є вирощування цукрової тростини, бавовни, потюну, кукурудзи, рису, картоплі та інших. Пшениці сіють мало — привозять з Аргентини, зате дуже багато вирощують у Парагваї овочів, зокрема садовини й винограду.

Рільнича культура дуже низька, але ґрунт й підсоння дуже сприяють розвитку штучних угноєнь. Досі під рілею занято трохи більше ніж 1% загальної площі, зате великі обшари землі уживається на випас худоби, якої тепер у Парагваї нараховують коло 4.000.000 шт., а саме до 3 міль. рогатої худоби, 135 тис. овець, 185 тис. коней, 32 тис. свиней та інші. Загальною на одного мешканця припадає 4 шт. худоби.

Ліси займають більше 2/3 поверхні краю; самі праліси, джунглі займають майже 1/4 поверхні Парагваю.

б) Гірництво і промисл.

Промисловість слабо розвинена, дещо зроблено при допомозі англійського та американського капіталу. Важкої промисловості взагалі нема, хоч залізної руди, міді, мангану та інших копалин на території Парагваю є багато, але нема кому їх експлуатувати.

Промисловість обмежена переробкою сільсько-господарських продуктів, зокре-

Святкування Шевченкових роковин

Ашафенбург

Заходами місцевого гуртка в таборі Ля Гард в Ашафенбурзі під проводом п. Ю. Лаврівського 8. березня ц. р. відбувся вечір пам'яті Т. Шевченка. Після виконання „Заповіту” проф. В. Січинський зробив доповідь на тему „Т. Шевченко — малар і гравер”. Я. Рудакевич і Ірина Лаврівська прочитали „Чигирин”, „Мені однаково” та інші твори поета, а Ю. Лаврівський (баритон) і М. Лисяк в супроводі хору мист. гуртка виконали музичні твори на слова Шевченка.

В. П.

Майнц-Кастель

16. березня в таборі Майнц-Кастель був улаштований вечір, присвячений пам'яті Т. Шевченка. Вечір відкрив керівник Культурно-Освітнього Відділу. Розпочали її співом „Думи мої, думи мої” під диригуванням о. Ів. Зайця. Всі співаки були одягнені в українське національне вбрання.

Далі була прочитана доповідь на тему „Основні думки творчості Т. Шевченка”, а також влаштовано інсценізацію „Останні акорди”. Артисти продеклямували твори Т. Шевченка. Чудово була відображена місячна ніч на березі Дніпра. Хор виконав „Рече та стогне Дніпр широкий”, а на закінчення проспівав „Заповіт”.

П. Х.

Регенсбург

Вранці 9. березня в усіх українських церквах Регенсбургу були відправлені панахиди по Тарасові Шевченкові. О 2-й годині дня в театральній залі відбулося святове зібрання. З рефератом на тему „Шевченко — пророк української нації” виступив п. Л. Георгієв. Панна Кавкова продеклямувала „Розриту могилу”, а п. Шевченко — „До мертвих, живих і не-народжених”.

Увечері силами драматичного ансамблю під керівництвом Й. Гіряка виконано рецитацию поеми Шевченка „Гайдамаки”. В дні свят силами драматичного гуртка під керівництвом режисера Григоренка поставлено оперу „Катерина”, муз. Аркаса.

Шляйсгайм

9. березня в таборі Шляйсгайм відбулося Шевченківське Свято. Реферат про великого поета виголосив п. Л. Георгієв. З'єднані хори гімназії, народної школи і дитячого садка з капелею „Україна” під загальним проводом проф. Нестора проспівали „Заповіт”, „Ні, не вмер поет”, муз. М. Лисенка та „Жалібний марш”. Учень В. Бандура продеклямував „Мені тринадцятий минало”. З виконанням сольових номерів на слова Шевченка виступив співак П. Садовий.

Тріо бандуристів Гончарів, Ковальчук і Драч виконали під акомпаньямент бандур „Тополю”, „Встає хмара з-за лима-ну” і „Думи мої”. Кантатою Стеценка „Сонцем нам твоя пісня засяла” закінчилося Свято.

Наступного дня ранком відбулося Шевченківське свято силами гімназії, а ввечері відбулося Шевченкове свято в „Просвіті”.

Берхтсгаден

Шевченківське свято в таборі „Орлик” почалося доповіддю про великого Кобзаря. Далі з'єднані хори „Боян” і „Трембіта” під керівництвом дир. Ставничого проспівали „Заповіт” та пісні на слова Шевченка.

Вийняткове враження залишили маленький хлопчик і дівчинка з дитячого садка, що зворушливо продеклямували вірші Шевченка. З гуртковою деклямацією виступила 2-класна народної школи і зі співами — 3-класна. Гімназистка Оксана Колодій продеклямувала „Хустину”. Уривок про Гонта з поеми „Гайдамаки” проречитувала п. Дзюбинська. Загальним співом національного гімну закінчилося свято.

Східна Баварія

З усіх таборів околиці Розенгайм повідомляють про урочисті вечори пам'яті Шевченка. Панахиди за душу поета відправлено в усіх українських церквах.

8. березня в таборі Ной-Баєрн відбулося Шевченківське свято з доповіддю на тему „Шевченкова батьківщина”.

Бад-Верісгаузен

22. березня в залі УНРРА місцева гімназія влаштувала святочну Академію присвячену 86-роковинам смерті найбільшого поета України Тараса Шевченка. Палке слово виголосив проф. Р. Завадович. З великою увагою прослухали учні і батьки реферат уч. 7 кл. Р. Ференцевича. Недавно організований мішаний хор гімназійної молоді під орудою проф. Ом. Бачинського добре виконав кілька українських пісень. Далі в програмі були сольні і дуети в супроводі форте. та деклямації учнів і учениць.

Бад-Верісгаузен

23. березня ц. р. в міському театрі відбулося урочисте святкування пам'яті Т. Шевченка. З вступним словом виступив ред. П. Павлович. Хор під орудою проф. Р. Левіцького виконав „Заповіт”, муз. М. Вербицького. В рефераті на тему „Геній України” доповідач проф. П. Оксаненко відзначив роль Шевченка в національному відродженні українського народу, безсмертність могутнього слова геніального співака України і його значення для нашої сучасності і майбутності.

Друга частина свята розпочалася містечким сольо на фортепіані п. Ірини Решетилович. Приємне враження і справжню велику естетичну насолоду викликали своїм високомистецьким виступом артисти опери Н. Слободіна і А. Кабанців, що виийшли на сцену в національних убраннях. Артистка Н. Слободіна виконала три пісні на слова Шевченка: „Якби мені мамо намисто”, муз. М. Лисенка, „Нащо мені чорні брови”, муз. Бонковського і „Утоптала стежечку”. З надзвичайною експресією і почуттям артист А. Кабанців проспівав „Ой три шляхи широкі”, муз. Степеного. Дуєт Катерини та Андрія (з опери „Катерина”, муз. М. Аркаса) виконали Слободіна і Кабанців. Деклямація „Титарівни” Шевченка в блискучому виконанні артистки В. Стахурової, що виийшла на сцену також в українському вбранні, належить теж до найкращих точок програми свята, завдяки її прекрасній вимові і зворушливій простоті. На закінчення хор добре виконав „Вітер в гаї нагинає”, муз. Лисенка, „Чого мені тяжко”, муз. М. Волошина. Свято закінчилося співом національного гімну.

Відзначасмо, також добре виконаний великий портрет Т. Шевченка (роботи молодого художника — учня місцевої гімназії Л. Денисенка), прикрашений рушником, килимами, живими квітами і зеленню.

Віра Гавтенко

ма: м'ясна промисловість, горілчаний промисел, броварні, миловарні і т. д.

Торгівля

Торгівля внутрішня й зовнішня розвинена теж слабо. Загальна вартість експортованих товарів не перевищує 15 міль. доларів у рік. Експортовані товари — це: тунія, м'ясо, шкіри, бавовна, чай, овочі. Імпортові товари: текстильні вироби, пшениця та інші харчі, напої, комунікаційні матеріали та різні машини.

Еміграція

Еміграція до Парагваю започаткована ще десь у 18. і 19. столітті, але найбільша була з початком 20. ст., до Першої світової війни. За час від 1905 до 1939 року прибуло до Парагваю за стат. відомостями 34.000 осіб. Української еміграції небагато, нараховують до 2-ох тисяч, стільки є й поляків. Українські колонії розміщені в холоднішій, західній частині краю, коло Енкарпасаїну.

Є ще емігранти з Галичини, Полісся й Підлясся, що прибули сюди по першій світовій війні, найбільше в 1925 і 1937 р. р. Українці мають 5 домів „Просвіти”, 3 „Рідні Школи” і майже не мають інтелігентів.

Можливості переселення

Можливості переселення є; уряд погодився допустити якусь частину європейських скитальців, називають 100.000 осіб. Однак умовини праці дуже важкі. Уряд дає на родину по 20 гектарів лісу, який треба викорчувати й загосподарити. Земля на сплату по 13—15 доларів за гектар. Хто молодий, здоровий і сильний, може туди їхати і бути таніром, добиватися власного господарства, але для широкого загалу нашої еміграції це не підходить.

Ідучи до Парагваю, треба раз на завжди або принаймні на довгі роки, відмовитися від усього культурного життя, а треба віддатися боротьбі з дикою природою, кліматичними умовинами і диким станом краю.

З останніх пресових звідомлень знаємо, що під проводом комуністів збунтувалося три дивізії війська, щоб зринути державний переворот. Переворот однак не вдався.

Тому, хто рішається на виїзд до Парагваю, мусить все це взяти до уваги, і щойно тоді рішатися, бо пізніше вже буде важко виправити непередумане рішення.

А. К.-р.

НАМ ПИШУТЬ

65% ГОЛОСІВ, 100% ПАПІРОС!

(Лист із Ашафенбургу)

В українських таборах Ашафенбургу відбулися 23. лютого вибори таборової ради і комендантів. З цього приводу робиться багато шуму.

Вибори в Ашафенбурзі дали „відокремлені” 17 мандатів. Демократичний блок має 13.

Як використовується „перемога” в Ашафенбурзі? Про це свідчать такі факти: насамперед „переможиці” позвільняли з посад усіх референтів не їхньої партії. Мовляв, ніякої коаліції!

Вони навіть не дозволили, щоб у контрольну комісію були вибрані особи не з їхньої партії! Значить — і влада і контроль — в руках однієї партії. Тепер „переможиці” взяли ділити між собою „здобич”. Управа складається з лідера (п. Орелєцький), заступника лідера (п. Іванович) і комендантів таборів. Над лідером стоїть його заступник — давній „партієць”. За „заслуги” ухвалено давати Орелєцькому сім пачок цигарок на тиждень. Івановичкові приділено 6 пачок на тиждень. Референтам дається по дві пачки цигарок на тиждень. До речі: Іванович, заступник лідера, не має ніяких обов'язків, це чиста сінекура. Він дістає просто за свою партійність при Орелєцьким він грає роль „політичного комісара”, уповноваженого партії.

Коли на „вождів” посипалася така „манна”, то робітникам і учителям (є у нас 2 гімназії і різні школи) цигарок взагалі нема! Та це й зрозуміло: „переможиці” боролися не даром за папіроси, за всі 100% папірос для себе!

І. Б.

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE”

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Адреса Редакції та Адміністрації Augsburg, Spreyerer Str. 1 (Ecke Birkenfelder Str.). Адреса для отримання і промовних перекладів: Ukrainian Newspaper „Our Life”, Augsburg, Postamt 2, Postfach.

Редактор: Колетіс. — Гол. редактор: Др. П. Феденко. Вел.: Валадимир Сміка „Наше Життя” в Аугсбурзі. Ліцензія: П. Котенко.

Authorized by Military Government ICD, Press Branch OMB. License: P. Kolowys.

Druck: Hans Holmann, Bad Wörishofen.

НОВІ ВИДАННЯ

„Наша мова“, журнал для всіх.
Ч. 1. Мюнхен. 1947. 26 стор. Ц. 2.50 м.

Журнал „Наша мова“ ставить перед собою основне завдання: продовжуючи традиції „Рідної мови“ проф. І. Огієнка, популяризувати серед широких мас української еміграції мовні питання, боротися за культуру рідної мови, плекати чисту літературну українську мову. Як зазначено в передмові „Наша мова“ буде містити „статті з життя нашої мови, з життя окремих слів, статті з окремих теоретичних питань, що мають інтерес для широких мас громадськості. „Наша мова“ — це перша спроба „популярного, іноді навіть белетризованого викладу матеріалу на різні мовні теми“.

У першому числі журналу, згідно з зазначеною програмою, розміщено різноманітний матеріал. Після короткої передмови йде вірш Гр. Домашовця „Мово-перлино“. Далі дві теоретичні статті на загальні теми: П. Колісного „Що таке мова?“ і П. Ковалева „Своє й чуже“. Безпосереднє продовження і розвиток думок, висловлених в статті п. Ковалева, знаходимо в наступній статті І. Огієнка „Десять рідномовних заповідей для емігранта“.

Далі йдуть статті з питань українського правопису й граматики: Панько Колос „Суперечка про апостроф“ (в формі діалогу професора з асистентом розв'язується питання про потребу апострофа в українському правописі); П. Бобинський „Милозвучність і правопис“ (про вживання прийменника з, із, зі); „Запитання й відповіді“ (про деякі питання правопису: „народний — народний“, „вечері — вечори“, „різниця — ріжниця“, „прізвисьце“, „коридор — коритар“, „на Україні — в Україні“ і про пасивну форму в українській граматиці); „Контрольні запитання до читачів“ (питання етимології, лексики, семантики, синтаксису тощо); Б. Дніприч „Загадкова історія“ (у формі гуморески ставиться питання про правопис родового відмінку множини від слова „пательня“).

Питанням загального мовознавства присвячено такі статті: В. Державин „Чи є в мові природні звуки?“ В. Петрів „Походження слів“, П. Оксаненко „Народня етимологія“, „З етимології географічних назв“.

Закінчується число трьома рецензіями на дві книжки проф. П. Ковалева „Безособові речення на -но, -то“, „Чистота і правильність української літературної мови“ та на виданий проф. д-р Я. Рудницьким „Лексис Л. Зизанія“.

—:—

Вісті УТГІ. Орган внутрішньої інформації професури і студентів УТГІ. Ч. 2. Регенсбург. 1947. 30 стор. Циклостили.

Це число „Вістей“ відзначається різноманітним змістом. У першій статті, п. з. „Сторож академічних традицій“, порушуючи питання про правне становище вищих шкіл і про права „власника“ цих шкіл, проф. В. Доманицький зупиняється докладніше на 25-літній діяльності УТГІ та на ролі СПУГА („Спілки Проф. Української Господарської Академії“) в розвитку і розбудові УТГІ. Автор цілком переконливо доводить, що СПУГА, як єдина юридична особа, що відповідає за ведення УТГІ, повинна й надалі існувати й керувати діяльністю УТГІ. 300-літтю з дня смерті митрополита Петра Могили присвячена стаття В. Д. Варти уваги спогади В. Приходька про Подєбрадську Академію. На стор. 15 і 19. вміщені цікаві афоризми і прислів'я. Решта матеріалу — інформації, хроніка. В кінці журналу вміщено дві рецензії на „Торговельне право“ проф. Яковлева А. (Д-ра Зозулі) і на „Ботаніку“ доц. Мазепи І. (М. Боровського). Матеріал цього числа „Вістей“ цікавий не тільки для студентів і професорів УТГІ, а й для ширшого читача.

Прикро вражає тільки мова „Вістей“. Багато правописних і особливо лексичних помилок (русизмів, діалектизмів). Напр.: Мінхен, дво-разово-денно(!?) побіда (рус.) і т. ін. Або така фраза: „Торговельне право спочиває на торговельних звичаях (це калька з нім. мови). Або така беззмістовна, позбавлена всякої логіки фраза: „Б'є відсутність братів з Карпатської України“. Є зовсім незрозумілі фрази: „не вчислено до пересічі(!?) викладових годин“. Трапляються й синтаксичні та стилістичні помилки, напр. „в імені“ (зам. від імені), „не обмежується до слухання“ (зам. слуханням), і багато ін.

Періодичне видання української вищої школи повинно відзначатися зразковою літературною мовою! П. О.

ДРУГИЙ З'ЇЗД МУР-у

15—16. березня в Новому Ульмі відбувся другий з'їзд МУР-у, присвячений підсумкам минулого літературного року. Заслухані були такі доповіді: „Обрії нової драми“ Ю. Косача, „Українська проза 1946 р.“ В. Державина та „Року Божого 1946“ Ю. Шереха, після яких відбулися жваві дискусії.

Після організаційних звітів обрано нове правління МУР-у. Головою правління й надалі лишається письменник Улас Самчук.

ПРОФ. ДМ. ЧИЖЕВСЬКИЙ В АВГСБУРЗІ

23. березня відомий український дослідник-учений, проф. університету в Марбурзі д-р Дмитро Чижевський відвідав Авгсбург. Проф. Чижевський у міжсестровій перерві відбуває подорож з викладами на літературні та філософічні теми. 18. березня відбувся його виклад німецькою мовою на тему — „Побожність Гоголя“ в Мюнхені, в товаристві „Уна Санкта“.

В Мюнхені проф. Чижевський мав також виклади в Українській православної академії. В Авгсбурзі проф. Чижевський мав реферат про „Творчий шлях Гоголя“ в Спілці Українських письменників і журналістів, про що подаємо інформацію на іншому місці.

Дальші виклади проф. Чижевського відбудуться в таких місцевостях (німецькою мовою): Мюнстер (29. березня), Оснабрюк (31. березня), Ольденбург (1. квітня), Бремен (3. квітня). В Бремені виклад проф. Чижевського буде висланий через радіо.

Бажано, щоб українські скитальці в тих містах, де буде викладати проф. Чижевський, запросили його до себе також на виклади.

З УКРАЇНСЬКОГО СПОРТУ

23. березня в Авгсбурзі відбувся турнір у відбиванні жюнок. Участь в турнірі взяли 4 клуби: УСТ „Чорногора“, Авгсбург, КЛК Мюнхен, „Лев“, Міттенвальд

і „Беркут“, Новий Ульм. Переможцем турніру вийшла „Чорногора“, Авгсбург проти КЛК Мюнхен.

До найцікавіших змагань дня, належать змагання „Чорногора“ — КЛК Мюнхен. „Чорногора“ перемогла в двох сетах (15:2, 15:3).

23. березня в таборі Фрайман відбулися футбольні змагання між „Чорногорою“, Авгсбург і „Довбуш“, Фрайман, перемогу здобула Чорногора 2:1.

ІДУТЬ В АМЕРИКУ

6 тисяч німецьких дівчат ідуть в Америку. Це — наречені американських воєнків, що служать в окупаційній армії в Німеччині.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

І. Р-ському. Зехельберг. У справі виїзду на працю до Бельгії зверніться до Переселенської Комісії в Мюнхені (Дахауер Штрассе 9). Такі, як Ви, можуть їхати до Бельгії, але повинні перейти перевірку в американської влади.

В-ву „Нові Дні“ в Зальцбурзі. Дякуємо за надіслані до нашого видавництва книжки.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

За зміст оголошень Редакція не відповідає

Нововідкрита перша концесіована

Українська Книгарня

München, Dachauer Straße 9/I

має стало на складі

КНИЖКИ всі, що досі появилися і є в продажі

ЖУРНАЛИ всі, що тепер видаються,

ЧАСОПИСИ і циклоstileві видання

ШКІЛЬНЕ І КАНЦЕЛЯРСЬКЕ ПРИЛАДДЯ

Авгсбурзький Інститут Живих Мов, що готує перекладачів різних кваліфікацій, набирає далі студентів і вільних слухачів для позаочного навчання на відділі англійської, німецької і французької мови. Умови запису й навчання висилаємо на вимогу.

Писати на адресу: Авгсбург, Сомме-Касерне, Укр. Лягер, Шпрахенінститут.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

проекту арт.-малює Е. Козака серія 6 штук, накладом кооп. „Пласт“ вже появилися в розпродажі.

Ціна за 0.50 мар. за штуку. Весь дохід призначений на участь українських пластунів на Світовому Джемборі у Франції в 1947 році.

Замовляти: Кооп. „П Л А С Т“

Байройт, ДП Камп, Леопольдскасерне

М. СИТНИК

ЗАЛІЗНИЧНИЙ СТОРОЖ

(повість)

Видання Івана Манила

Набувати в Адміністрації „Н. Життя“

Вийшла з друку і продається

Святослав Гординський

ВОГНЕМ І СМЕРЧЕМ

Поезії. Мюнхен. В-во „Академія“ 1947.

Стор. 32. — Ціна 5 марок.

Замовлення приймає за післяплатою або за готівку Адмінстр. „Нашого Життя“

Вже вийшов з друку

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОГО

П О Л І Т В' Я З Н Я

ч. 1—2. січень—лютий 1947 р.

Зміст: Е. Беркут: Різдвяний дарунок; Г. Сова: Мій арешт, допит; О. Савчук: Мої спогади; Е. Павлюк: Донбас у боротьбі з німцями; Ф. П-ко: До всіх земляків моїх; *** Нові видання; *** Жертви ворожого режиму; *** Розшуки.

Замовляти в Адміністрації:

MÜNCHEN-RAMERSDORF

Fürchstraße 53

Вийшов із друку журнал

„НАША МОВА“ Ч. 1. 1947.

Зміст: Статті з різних питань української мови і загального мовознавства. В журналі беруть участь: проф. В. Державин, проф. П. Ковалів, проф. В. Петров, проф. Дм. Чижевський та інші.

Журнал розрахований на широкого читача. Ціна 2.50

Замовлення приймає Адміністрація „Нашого Життя“:

„OUR LIFE“

Augsburg, Speyerer Strasse 1

(Ecke Birkenfelder Str.)

МОВОЗНАВЧІ ВИДАННЯ

Д-р Я. РУДНИЦЬКИЙ:

1. Англійсько-Українська транслітерація 1.50 НМ
2. Український правопис 1.50 „
3. Як говорити по-літературному? 4.00 „
4. Український наголос 2.50 „
5. Нарис української діалектології 5.00 „
6. Лексис Л. Зизанія 4.00 „

Замовляти в українській книгарні

(13 b) Augsburg, Ulmerstrasse 7

і в Адміністрації „Нашого Життя“

РОБІТНЯ РУЧНИХ РОБІТ

концесіована німецькою владою

шукає вправних вишивальниць до праці в робітні і дома.

Заняті будуть затверджені німецьким урядом праці

Зголошення: Kunstgewerbliche Handstickereiwerkstätte Augsburg, Spitalgasse 5 W. 6. Inh. Leo Tschubatyj.

На весіллі селянина Шанковського Данила (Авгсбург, „Сомме-Касерне“) зібрано на Український Університет до біблійних датків 380 мар. Дирекція Університету висловлює щирі подяки жертводавцям, що цими своїми вчинками виявили розуміння потреби рідного шкільництва на чужині.

ПРОЗНІ УКРАЇНЦІ

(В листуванні подавати число)

769. Хто знав би що небудь про Григорія Дзюбановського родом з Тернополя, останньо перебував у Калуші, прошу подати ласкаву відомість на адресу Адміністрації „Нашого Життя“.

770. Ярослава Пришляка з с. Кам'янка, пов. Скалат і брата Івана Пришляка пошукують батьки Михайло і Ксеня Пришляки. Адреса: M. Pryszlak, Glibone 750, Pineyro-Hrellaneda Rep. Argentina.

771. Хто знав би місце перебування Степанкова Георгія (Юрія), ур. 1907 р. ласкаво повідомить по адресі: Надія Степанкова, Міттенвальд, Лютензее, Табір ч. 1064.

772. Пошукують родину Волозюків Євдокію, Надію, Романа та інших, а також Ткаченків Василису, Сергія, Віру та інших. Походять з Дрогочинського повіту на Пинчині. Повідомлення про їх долю просимо надіслати на адресу „Нашого Життя“.

773. Топчевський Михайло розшукує брата Топчевського Миколу. Повідомити на адресу: Мюльгайм Рур, Штоккре, Бегельсгайм.

774. Хто знав би про Тищенко Лукію з дітьми подасть вістку на адресу: Василь Тищенко, Майнц-Кассель, Кемп 579, Бл. 3. Цім. 61.

775. Телегін Матвій, Вад Верісгофен, Вальдгайм, шукає брата Телегіна Якова та знайомих Косточенка Михайла, Давиденка Олександра і Мирошніченка Пилипа.

776. Коваль Микита, Вад Верісгофен, Себастьянеум, шукає дружину Коваль Лукію та дітей Миколу, Бориса, Надію та Олену.

777. Пошукують родину Вагнер Михайло, Анна, дочка Євгенія, родом з Рудки біля Львова, останньо мешкали в Австрії, а також Павлину Кузик родом Залужжя, пов. Любачів, останньо перебувала в Бреславі. М. Яшко, Мюнхен-Пасінг, Гайнштр. 20/0.

779. Пошукують місце побуту дир. Д. Хоптяка, або театральної студії під кер. Й. Гірняка. Б. Загайкевич, Мюнхен-Гросгаднер, Герман Люс 3/І.